

Vladimira Velički

Damir Velički

Учитељски факултет Свеучилишта у Загребу

НОВИ МЕДИЈИ И ПОМИЦАЊЕ ГРАНИЦЕ ДОПУШТЕНОГ У НАСТАВИ (СТРАНОГ ЈЕЗИКА)

Теоријски увод

Говорећи о настави и поучавању, често се сусрећемо с тврдњама да данашњи ученици уче друкчије, да је потребно провести темељиту реформу школскога сустава те у наставу у великој мјери укључити нове медије, будући да „нове“ генерације технику користе свакодневно и уз помоћ ње долазе до информација. Такођер се често говори о нет-генерацији која поседује одређене специфичности (Облингер & Облингер, 2005; Сеуферт, 2007; Howe и сур., 2009, Велички и Велички, 2015). Истовремено се говори о новим изазовима за учитеље. Моралне компетенције у настави такођер су актуална тема (Keller & Edelstein, 1991; Nunner-Winkler, 1999; Lempert, 2004; Becker, 2008). Питање о достатности учења из презентација и скраћених биљажака, моралне оправданости кориштења туђег интелектуалног власништва те промијењен начин учења и односа према знању, теме су које се отварају у овоме раду.

Опис истраживања

Циљ истраживања

Циљ истраживања био је испитати мишљења студената Учитељског факултета у Загребу с обзиром на врсту студија о корисности, допуштености те учесталости фотографирања Power Поинт презентација на настави, аудитивном снимању наставе, те примјерености снимања и фотографирања високошколске наставе.

Узорак

У истраживању су судјеловали студенти Учитељског факултета Свеучилишта у Загребу (Н = 236), од тога 176 (74,6%) с Учитељског студија и 60 (25,4%) с Одгојитељског студија. С обзиром на студијске године било је 32 (13,6%) студента прве, 115 (48,7%) друге, 13 (5,5%) треће, 4 (1,7%) четврте

и 72 (30,5%) пете године. Најстарији студент је имао 27, а најмлађи 18 година ($M = 21,27$; $SD = 1,69$).

Инструмент и поступак истраживања

Подаци су прикупљани анкетним упитником (папир–оловка) који се састојао од два дијела. Први дио упитника односио се на социодемографска обиљежја испитаника који је укључивао питања о врсти студија (Учитељски//Одгојитељски студиј) те студијску годину. Други дио упитника укључивао је питања о корисности, допуштености те учесталости фотографирања Power Point презентација у настави и аудитивном снимању наставе. У том погледу била су конструирана четири питања затвореног типа:

1. Уколико наставник користи *Power Point* презентације, фотографирате ли понекад слајдове које наставник приказује? (Да/Не)
2. Сматрате ли *Power Point* презентације довољнима за припрему испита? (Да/Не)
3. Снимате ли понекад наставу мобителом (звучни запис)? (Да/Не)
4. Сматрате ли да би за снимање наставе и фотографирање требали добити допуштење? (Да/Не)

Резултати су добивени у оквиру истраживања проведеног 2016. године о нет- генерацији и учењу, тј. настави страних језика, али наведена питања, тј. одговори односе се на наставу у цјелини. Испуњавање упитника било је добровољно и анонимно, а испитаници су могли у било којем тренутку одустати од његова испуњавања.

Резултати истраживања

Одговори на прво питање показали су да нема разлике међу студентима различитих студијских година ($\chi^2 = 1,996$; $df = 1$; $p = 0,158$), односно да они једнако процјењују ово питање. У складу с тиме се показало да између 50 и 60% свих студентата фотографира наставникове слајдове Power Point презентација, док их између 40 и 50% не фотографира (Таб. 1).

Таблица 1.

Уколико наставник користи Power Point презентације, фотографирате ли понекад слајдове које наставник приказује?	Учитељски студиј ф (%)	Одгојитељски студиј ф (%)	Цијели узорак ф (%)
Да	94 (53,4)	39 (65)	133 (56,4)
Не	82 (46,6)	21 (35)	103 (43,6)

Одговори на друго питање показали су да на разини цијелог узорка студенти сматрају да учење из Power Point презентација није dostatно за припрему испита, нешто више од 40% сматра да је довољно учити из Power Point презентација за испит, док их скоро шест десетина сматра да то овиси првенствено о испиту (колегију). Постоји разлика између студената различитих врста студија по том питању ($\chi^2 = 11,527$; $df = 1$; $p = 0,003$; $Cramerov V = 0,221$) (Таб. 2).

Таблица 2.

Сматрате ли Power Point презентације довољним за припрему испита?	Учитељски студиј ф (%)	Одгојитељски студиј ф (%)	Цијели узорак ф (%)
Да	4 (2,3)	7 (17)	11 (4,7)
Не	74 (42)	16 (26,7)	90 (42,8)
Овиси о испиту	98 (55,7)	37 (61,7)	135 (57,2)

Показало се да на разини цијелог узорка преко 95% студената не снима аудио записе наставе. С друге стране, кад се успоређују студијски програми, постоји статистички значајна разлика међу њима у погледу овог питања ($\chi^2 = 4,818$; $df = 1$; $p = 0,028$; $phi = 0,010$)¹ (Таб. 3).

Таблица 3.

Снимате ли понекад наставу мобителом (звучни запис)?	Учитељски студиј ф (%)	Одгојитељски студиј ф (%)	Цијели узорак ф (%)
Да	4 (2,3)	6 (10)	10 (4,2)
Не	172 (97,7)	54 (90)	226 (95,8)

Показало се да на разини цијелог узорка преко шездесет посто студената сматра да за снимање и фотографирање наставе треба добити допуштење (наставника). Надаље, показало се да студенти различитих студија имају различита мишљење у погледу овог питања ($\chi^2 = 24,575$; $df = 2$; $p = 0,000$; $Cramerov V = 0,323$), односно, преко седамдесет посто студената Учитељског студија сматра да требају имати допуштење, преко петнаест посто их сматра да не треба, док их око десетине не зна требају ли имати допуштење. С друге стране, четири десетине студената Одгојитељског студија сматра да треба

¹ Broj frekvencija u jednoj kategoriji je manji od 5. Kod izračuna ovog hi kvadrata je korištena Yatesova korekcija.

имати допуштење, петина их сматра да не треба, док их трећина не зна требају ли имати допуштење (Таб. 4).

Таблица 4.

Сматрате ли да би за снимање наставе и фотографирање требали добити допуштење?	Учитељски студиј ф (%)	Одгојитељски студиј ф (%)	Цијели узорак ф (%)
Да	128 (72,7)	25 (41,7)	153 (64,8)
Не	29 (16,5)	13 (21,7)	42 (17,8)
Не знам	19 (10,8)	22 (36,7)	41 (17,4)

Расправа

На темељу добивених резултата видљиво је да у појединим питањима нема разлике међу студентима различитих студијских година, као нпр. у првом питању. Занимљиво је да преко 95% од укупног броја испитаника не снима аудио записе наставе, али разлике постоје приликом успоређе студијских програма.

Очито је да учење из аудитивног записа студентима одговара само у врло малој мјери ако успоредимо с фотографирањем, односно учењем из Power Point презентација. Такођер су с тим у вези и одговори на друго питање који су показали да на разини цијелог узорка студенти сматрају да учење из Power Поинт презентација није dostatно за припрему за испит, при чему постоји разлика између студената различитих врста студија. Врло мало студената Учитељског студија сматра да је то dostatно за припремање за испит, док више од половине њих сматра да то овиси о врсти колегија/испита. Преко шездесет посто студената Одгојитељског студија сматра да то овиси о врсти испита/колегију.

Закључак

Повезујући резултате које смо добили у првом питању с резултатима четвртог питања можемо закључити о нужности провођења суставне едукације, како наставничког кадра тако и студената, у вези с етиком кориштења интелектуалног власништва. Посебно се ваља осврнути на одговор Не знам који је у врло високом постотку присутан међу студентима Одгојитељског студија, а упућује, усудили бисмо се рећи, и на незаинтересираност односно

неприсутност таквог размишљања о тој проблематици.

У складу с дискусијом требало би уједначити критерије на појединим колегијима и студијским програмима, односно провести едукацију наставничког кадра о начину и сврси израде Power Поинт презентација у настави. Писање кратких биљешки из којих студенти уче никако није и не може бити циљ израде презентације, као ни начин провођења сувремене наставе. Будући да се ради о студентима који ће у радити у дјечјем вртићу и разредној настави, битно је утјецати управо на њихове ставове, како би их могли пренијети будућим ученицима.

Овај рад је настао као дио програма знанственог пројекта „Настава и школа за нет-генерације: Унутарња реформа наставе у основним и средњим школама“ који финансира Хрватска заклада за знаност (2015–2017.).

Кључне ријечи: нет-генерација, нови медији, учење, морал, образовање.

Литература

- Becker, G. (2008). Soziale, moralische und demokratische Kompetenzen fördern. Ein Überblick über schulische Förderkonzepte. Weinheim und Base: Beltz Verlag.
- Howe, N., Strauss, W. & Matson, R. J. H. (2009). *Millennials rising: The next great generation*. New York: Knopf Doubleday Publishing Group.
- Keller, M. & Edelstein, W. (1991). The development of socio-moral meaning making: Domains, categories, and perspective – taking. In: Kurtines, W. M. & Gewirtz, J. L. (Eds.): *Handbook of Moral Behavior and Development*, Vol. 1: Theory. Hillsdale, NJ: Erlbaum, pp. 89–114.
- Nunner – Winkler, G. (1999). Sozialisationsbedingungen moralischer Motivation. In: Leu, H. R. & Krappmann, L. (Hrsg.): *Zwischen Autonomie und Verbundenheit*. Frankfurt a/M: Suhrkamp, p.p. 314 – 339
- Lempert, W. (2004). Berufserziehung als moralischer Diskurs? Perspektiven ihrer kommunikativen Rationalisierung durch professionelle Berufspädagogen. Baltmannsweiler: Schneider Verlag Hohengehren
- Oblinger, D. & Oblinger, J. L. (2005). *Educating the Net Generation*. Louisville/ Washington: Educause.
- Seufert, S. & Brahm T. (2007). *Ne(x)t Generation Learning: Wikis, Blogs, Mediacasts & Co. - Social Software und Personal Broadcasting auf der Spur*. St. Gallen: Swiss Centre for Innovations in Learning.
- Velički, D. i Velički, V. (2015). Characteristics and Particularities of Educating the Net-generation. Prague: The 2015 WEI International Academic Conference Proceedings Prague.

Damir Velički

Vladimira Velički

Faculty of Teacher Education, University of Zagreb

NEW MEDIA AND EXPANDING THE LIMITS OF ALLOWED PRACTICES IN (FOREIGN LANGUAGE) TEACHING

Theoretical introduction

When speaking about teaching, we often encounter claims that today's pupils learn differently, that an implementation of a thorough reform of the school system is necessary, and that new media should, to a large extent, be introduced in the teaching process, as the "new" generations use technology on a daily basis and, using it, acquire information. We also often speak of the net-generation who possesses specific particularities (Oblinger and Oblinger, 2005; Seufert, 2007; Howe et al., 2009; Velički and Velički, 2015). At the same time, we speak of new challenges placed before teachers. Moral competencies in teaching are also a current topic (Keller and Edelstein, 1991; Nunner –Winkler, 1999); Lempert, 2004; Becker, 2008). The problem of sufficiency of learning from presentations and shortened notes, the moral justification of using another's intellectual property, and a changed way of learning and a changed relationship with knowledge in general, are the topics addressed in this paper.

Research method

The aim of the research

The aim of the research was to find out the opinions held by students of the Faculty of Teacher Education in Zagreb, with regard to the type of their study, about the usefulness, permissibility, and frequency of photographing PowerPoint presentations in class, audio recordings of lectures, and the appropriateness of photographing lectures in tertiary education.

Sample

The research included students of the Faculty of Teacher Education in Zagreb ($N = 236$), out of which there were 176 (74,6%) students enrolled in the Integrated Undergraduate and Graduate University Study of Primary Education, and 60

(25,4%) students enrolled in the Professional Programme of Study of Preschool Education.

Research instruments and procedures

The data were acquired by a two-part questionnaire (pen and paper). The first part of the questionnaire was related to the sociodemographic properties of the examinees, including questions about their type of study (Teacher Education // Preschool Education) and their year of study. The second part of the questionnaire included questions about the usefulness, permissibility, and frequency of photographing PowerPoint presentations in class, as well as audio recordings of lectures. Regarding this, four closed-type questions were constructed:

1. *"If the professor uses PowerPoint presentations, do you ever take photos of the slides that the professor is displaying?" (Yes / No).*
2. *"Do you think that PowerPoint presentations are sufficient for you to prepare for an exam?" (Yes / No).*
3. *"Do you ever record a lecture with your mobile phone (audio recording)? (Yes / No).*
4. *"Do you think that you should obtain permission to record a lecture or take photos during a lecture?" (Yes / No).*

The results were acquired within the framework of a research conducted in 2016 about the net -generation and teaching, i.e. foreign language teaching, but the aforementioned questions, i.e. answers, relate to the teaching process in general. Filling out the questionnaire was voluntary and anonymous, and the examinees were allowed to withdraw from filling out the questionnaire at any moment.

Results of the research

The answers to the first question demonstrated that there was no difference between the students enrolled in different study programmes ($\chi^2 = 1,996$; $df = 1$; $p = 0,158$), i.e. that all of them assessed this question in the same way. Accordingly, we saw that between 50% and 60% of all students take photos of the professors' PowerPoint presentation slides, whereas between 40% and 50% of all students do not. (Tab. 1).

Table 1.

If the professor uses PowerPoint presentations, do you ever take photos of the slides that the professor is displaying?	Study of Teacher Education f (%)	Study of Preschool Education f (%)	Entire sample f (%)
Yes	94 (53,4)	39 (65)	133 (56,4)
No	82 (46,6)	21 (35)	103 (43,6)

The answers to the second question demonstrated that on the level of the entire sample, the students believed that learning from PowerPoint presentations was not sufficient to prepare for an exam. A little over 40% thought that it was enough to study for an exam from PowerPoint presentations, whereas almost six tenths believed that this primarily depended on the exam (course). There is a difference between the students of different types of study in that regard ($\chi^2 = 11,527$; $df = 1$; $p = 0,003$; *Cramer's V* = 0,221) (Tab. 2).

Table 2.

Do you think that PowerPoint presentations are sufficient for you to prepare for an exam??	Study of Teacher Education f (%)	Study of Pre-school Education f (%)	Entire sample f (%)
Yes	4 (2,3)	7 (17)	11 (4,7)
No	74 (42)	16 (26,7)	90 (42,8)
Depends on the exam	98 (55,7)	37 (61,7)	135 (57,2)

We have seen that, based on the entire sample, over 95% of the students did not record audio recordings of their lectures. On the other hand, when we compare study programmes, there is a statistically significant difference between them regarding this question ($\chi^2 = 4,818$; $df = 1$; $p = 0,028$; $\phi = 0,010$)¹ (Tab. 3).

Table 3.

Do you ever record a lecture with your mobile phone (audio recording)?	Study of Teacher Education f (%)	Study of Pre-school Education f (%)	Entire sample f (%)
Yes	4 (2,3)	6 (10)	10 (4,2)
No	172 (97,7)	54 (90)	226 (95,8)

Based on the entire sample, over sixty percent of students believed that, in order to record and photograph lectures, they should obtain permission (of their professor). Furthermore, students of different studies had different opinions regarding this question ($\chi^2 = 24,575$; $df = 2$; $p = 0,000$; *Cramer's V* = 0,323). That is, over seventy percent of students of Teacher Education believed that they should have permission, over fifteen percent believed that they should not, whereas about a tenth didn't know whether or not they should obtain permission. On the other

¹ The number of frequencies in one category is less than 5. In calculating this chi-square, we used Yates' correction.

hand, four tenths of students of Preschool Education believed that they should have permission, a fifth believed that they should not, whereas a third didn't know whether or not they should obtain permission. (Tab. 4).

Table 4.

Do you think that you should obtain permission to record a lecture or take photos during a lecture?	Study of Teacher Education f (%)	Study of Pre-school Education f (%)	Entire sample f (%)
Yes	128 (72,7)	25 (41,7)	153 (64,8)
No	29 (16,5)	13 (21,7)	42 (17,8)
I don't know	19 (10,8)	22 (36,7)	41 (17,4)

Discussion

Based on the results acquired, it is evident that in certain questions there were no differences between students of different years of study, e.g. in the first question. It is interesting that over 95% of the total number of examinees did not record audio recordings of lectures, but there were still differences during comparison of the study programmes. It is obvious that learning from audio recordings suits the students only to a very small extent, if we compare it to photographing, i.e. learning from PowerPoint presentations. Also related to this are the answers to the second question, which showed that, based on the entire sample, the students believed that learning from PowerPoint presentations was not enough to prepare for an exam, where we also observed a difference between the students of different types of study. A very small number of students of Teacher Education believed that PowerPoint presentations were enough to prepare for an exam, whereas over a half of them believed it depended on the type of course / exam. Over sixty percent of students of Preschool Education believed it depended on the type of course / exam.

Conclusion

By linking the results, we obtained from the first question with the results of the fourth question, we can make a conclusion on the necessity of implementing a systematic education, from the teaching staff to the students, regarding the ethics of using intellectual property. We also need to pay special attention to the answer -I don't know- which has a very high percentage among the students of

the Preschool Education Study, and indicates, we dare say, a disinterest, i.e. an absence of such thoughts on this problem. In accordance with the Discussion, we should equalise the criteria of certain courses and study programmes, that is, conduct training courses for the teaching staff in the making and the purpose of PowerPoint presentations in class. Writing short notes from which the students study is in no way, and cannot be, the final aim of making a presentation, nor can it be the way of conducting contemporary teaching. Since these are students who shall soon be employed in kindergartens and primary schools, it is important to influence their attitudes and opinions, so they can further transfer them to their future pupils.

This paper was written as part of the programme of the scientific project "School for the Net-Generation: Internal Reform of Primary and Secondary School Education" financed by the Croatian Science Foundation (2014-2017).

Keywords: net-generation, new media, learning, moral, education

Bibliography

- Becker, G. (2008). Soziale, moralische und demokratische Kompetenzen fördern. Ein Überblick über schulische Förderkonzepte. Weinheim und Base: Beltz Verlag.
- Howe, N. & Strauss, W. & Matson, R.J. H. (2009). *Millennials rising: The next great generation*. New York: Knopf Doubleday Publishing Group.
- Keller, M. & Edelstein, W. (1991). The development of socio-moral meaning making: Domains categories, and perspective – taking. In: Kurtines, W. M. & Gewirtz, J. L. (Eds.): *Handbook of Moral Behavior and Development*, Vol. 1: Theory. Hillsdale, NJ: Erlbaum, p.p. 89 – 114
- Nunner – Winkler, G. (1999). Sozialisationsbedingungen moralischer Motivation. In: Leu, H. R. & Krappmann, L. (Hrsg.): *Zwischen Autonomie und Verbundenheit*. Frankfurt a/M: Suhrkamp, p.p. 314 – 339
- Lempert, W. (2004). Berufserziehung als moralischer Diskurs? Perspektiven ihrer kommunikativen Rationalisierung durch professionelle Berufspädagogen. Baltmannsweiler: Schneider Verlag Hohengehren
- Oblinger, D. & Oblinger, J.L. (2005). *Educating the Net Generation*. Louisville/ Washington: Educause.
- Seufert, S., Brahm T. (2007). "Ne(x)t Generation Learning": Wikis, Blogs, Mediacasts & Co. - Social Software und Personal Broadcasting auf der Spur. St. Gallen: Swiss Centre for Innovations in Learning
- Velički, D. & Velički, V. (2015). Characteristics and Particularities of Educating the Net – generation. Prague: The 2015 WEI International Academic Conference Proceedings Prague